

Identifikasjonskatalog for spekkhoggere i indre fjordstrøk på Vestlandet

Av Eve Jourdain, Vegard Aasen, Olve Vaagø Erdal & Simon Johnsen

Identifikasjonskatalog for spekkhoggere i indre fjordstrøk på Vestlandet

Av

Eve Jourdain, Vegard Byrkjeland Aasen, Olve Vaagø Erdal
& Simon Johnsen

Kontakt: post@norwegianorcasurvey.no

Norwegian Orca Survey
8480 Andenes, Norway
www.norwegianorcasurvey.com
www.norwegianorca-id.com

Korrekt sitering av katalogen:

Jourdain, Eve., Aasen, Vegard. B., Erdal, Olve V. & Johnsen Simon (2022). Identification Catalogue of the Killer whales that frequent inner Vestlandet. Figshare. Dataset. <https://doi.org/10.6084/m9.figshare.19350476>.

Formålet med denne katalogen er å skape en relasjon mellom forskning og allmennheten. Den skal også fungere som et referansedokument for fremtidige vitenskapelige publikasjoner. Innholdet i denne katalogen kan ikke bli reproduisert eller brukes uten tillatelse.

FORORD

Spekkhoggere (*Orcinus orca*) har en estimert levetid på 50-100 år. For å få innsikt i deres liv og økologi kreves studier som går over lang tid (Olesiuk et al. 1990). I 1970 satte Dr Michael Biggs og hans kollegaer i gang overvåking av spekkhoggere i British Columbia, Canada. Forskerne oppdaget at de kunne skille individene fra hverandre ved hjelp av formen på ryggfinnen og pigmentering og arr på den grå, salformede flekken de har på ryggen (Bigg, 1982). Ved å analysere bilder av spekkhoggere som var oppe for å puste, klarte de å identifisere og katalogisere individ og følge de over tid, noe som muliggjorde en 'noninvasiv' overvåkning av ville populasjoner. Denne metodologien introduserte 'fotoidentifisering' som en av de viktigste verktøyene for studier av spekkhoggere over hele verden.

I Norge ble studier med fotoidentifisering av spekkhoggere først gjort av Dr Thomas Lyrholm i 1983 (Lyrholm, 1988). Denne jobben ble så tatt over av Dr Tiu Similä/Dr Sanna Kuningas i 1986-2005 (Kuningas et al. 2013) og Dag Vongraven/Anna Bisther i 1987-1996 (Bisther and Vongraven 1995). Fokuset i disse studiene var i hovedsak rettet mot fjordene i Nord Norge der Norsk vårgytende sild (*Clupea harengus*) overvintret sammen med hundrevis av spekkhoggere. Etter at silden endret vandringsmønster og sluttet å overvintre i fjordene ble det et opphold i studiene.

I 2014 ble Norwegian Orca Survey (NOS) stiftet for å reetablere langtidsstudiene av spekkhoggere i Norge, denne gangen på helårsbasis. Siden den gang har formålet til NOS vært å generere og publisere forskning basert på den tilgjengelige kunnskapen om norske spekkhoggere, der hovedmålsetningen er å bidra til deres beskyttelse. Som en del av dette initiativet har NOS overvåket individuelle spekkhoggere og opprettet en ID-katalog som har blitt selve fundamentet for alle tidligere og pågående studier. Teamet i NOS har i hovedsak fokusert på Nord-Norge (Vesterålen og Troms), men bilder, observasjoner og rapporter sendt inn fra allmennheten har gjort det mulig å overvåke spekkhoggere lengre sør i Norge. Når kvaliteten på innsendte

FORORD

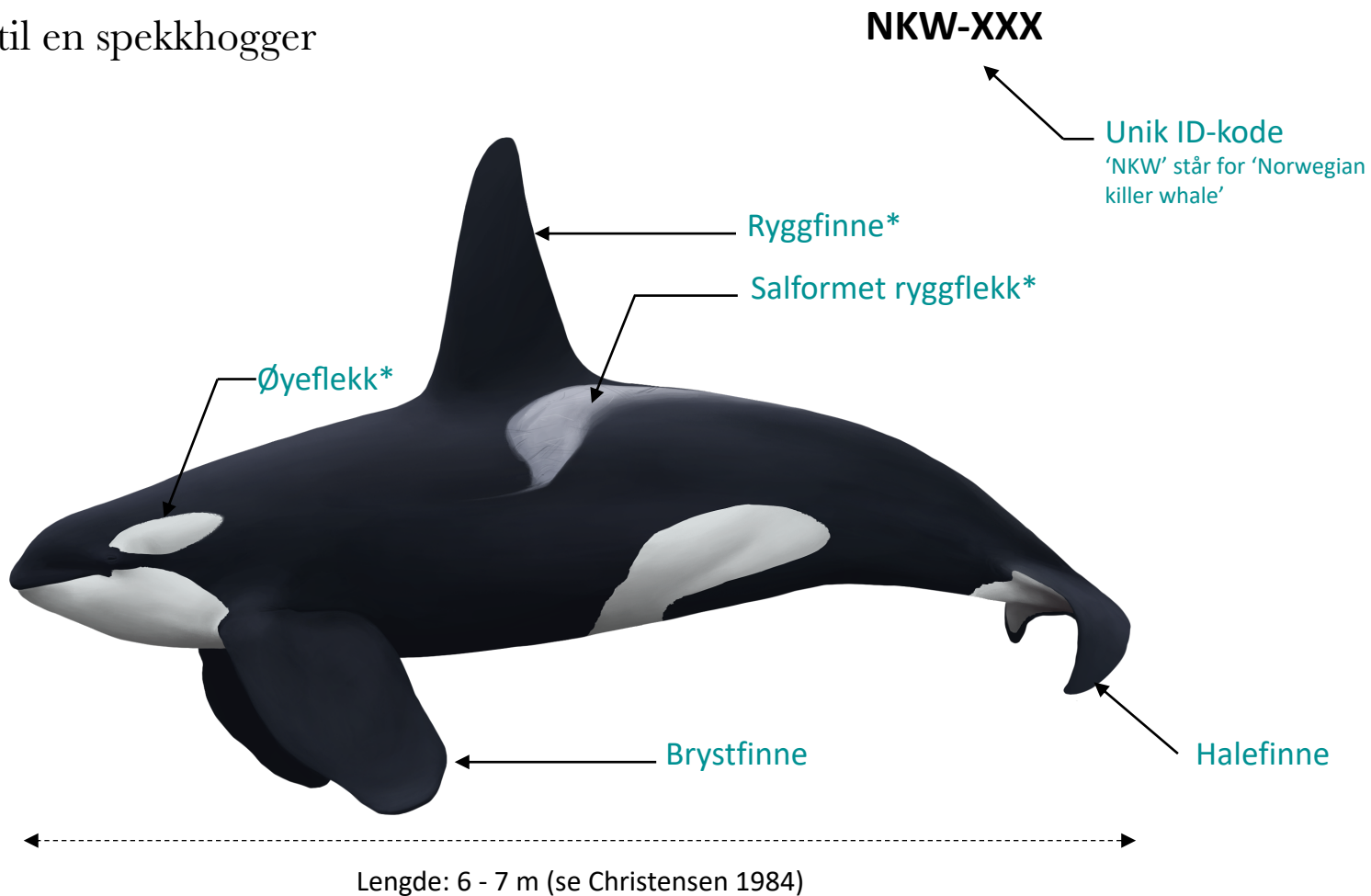
bilder har vært høy nok har de forskjellige individene blitt identifisert, og observasjoner har blitt lagt inn i databasen. Denne fremgangsmetoden, kalt 'folkeforskning', har også gjort det mulig å opprette en ID-katalog for individene som jevnlig besøker fjordene på Vestlandet. Som en takk til allmennheten som har muliggjort dette arbeidet, har NOS bestemt seg for å offentliggjøre katalogen.

Katalogen dokumenterer to spekkhoggergrupper som har blitt observert jevnlig i Sognefjorden, Hardangerfjorden, på Sunnmøre og sør til Stavanger siden 2016. Disse spekkhoggerne har også blitt observert i Nord-Norge (Vesterålen) hvert år.

Leveområdet deres strekker seg sannsynligvis langs hele den norske kystlinjen. Det har blitt observert at disse to gruppene har jaktet på og spist niser ved flere anledninger, men forskningen vår indikerer at dietten deres sannsynligvis består av en miks mellom pattedyr og fisk (Jourdain et al. 2019, Andvik et al. 2020). For å effektivt overvåke disse spekkhoggerne over tid (overlevelse, helse, diett, tilknytning til andre norske spekkhoggere) i områder der NOS ikke er tilstede, har vi opprettet NOS-Vestlandet. Med dette initiativet håper vi å forsterke folkeforskningen og gjennomføre sesongbasert feltarbeid med hjelp av lokale aktører. Oppdatert informasjon vil bli lagt ut på sosiale medier. I mellomtiden, nyt synet av spekkhoggerne og hold dere oppdatert!

FORORD

Anatomien til en spekkhogger

* Karaktertrekk brukt for å identifisere forskjellige individ
Spekkhoggerillustrasjon av Frédérique Lucas for Norwegian Orca Survey

REFERANSER

- Andvik, C., Jourdain, E., Ruus, A., Lyche, J.L., Karoliussen, R., and Borgå, K. (2020). Preying on seals pushes killer whales from Norway above pollution effects thresholds. *Scientific reports* 10, 1-10. doi: 10.1038/s41598-020-68659-y.
- Bigg, M. (1982). An assessment of killer whale *Orcinus orca* stocks off Vancouver Island, British Columbia. *Report of the International Whaling Commission* 32, 655-666.
- Bisther, A., and Vongraven, D. (1995). "Studies of social ecology of Norwegian killer whales (*Orcinus orca*)," in *Whales, seals, fish and man*, eds. A.S. Blix, L. Walløe & Ø. Ulltang.(Amsterdam: Elsevier Science), 169-176.
- Christensen, I. 1984. "Growth and Reproduction of Killer Whales, *Orcinus Orca*, in Norwegian Coastal Waters." *Report of the International Whaling Commission* (Special Issue 6):253–58.
- Jourdain, E., Andvik, C., Karoliussen, R., Ruus, A., Vongraven, D., and Borgå, K. (2020). Isotopic niche differs between seal and fish-eating killer whales (*Orcinus orca*) in northern Norway. *Ecology and Evolution* 10, 4115-4127. doi: 10.1002/ece3.6182.
- Kuningas, S., Similä, T., and Hammond, P.S. (2014). Population size, survival and reproductive rates of Northern Norwegian killer whales (*Orcinus orca*) in 1986-2003. *Journal of the Marine Biological Association of the United Kingdom* 94, 1277-1291. doi: 10.1017/s0025315413000933.
- Lyrholm, T. (1988). Photoidentification of individual killer whales, *Orcinus orca*, off the coast of Norway, 1983-1986. *Rit Fiskideildar* 11, 89-94.
- Olesiuk, P.F., Bigg, M.A., and Ellis, G.M. (1990). Life history and population dynamics of resident killer whales *Orcinus orca* in the coastal waters of British Columbia and Washington State. *Report of the International Whaling Commission* 12, 209-243.

KATALOG

Gruppe 1

Gruppe 2

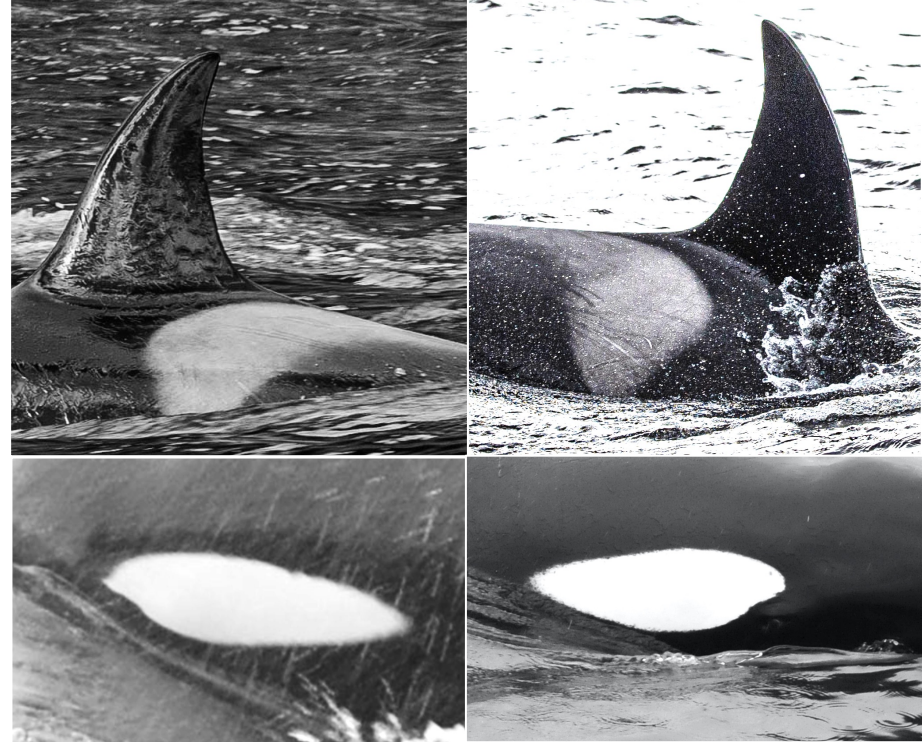

Gruppe 1: NKW-280s

NKW-269 - Hann

NKW-280 - Hunn

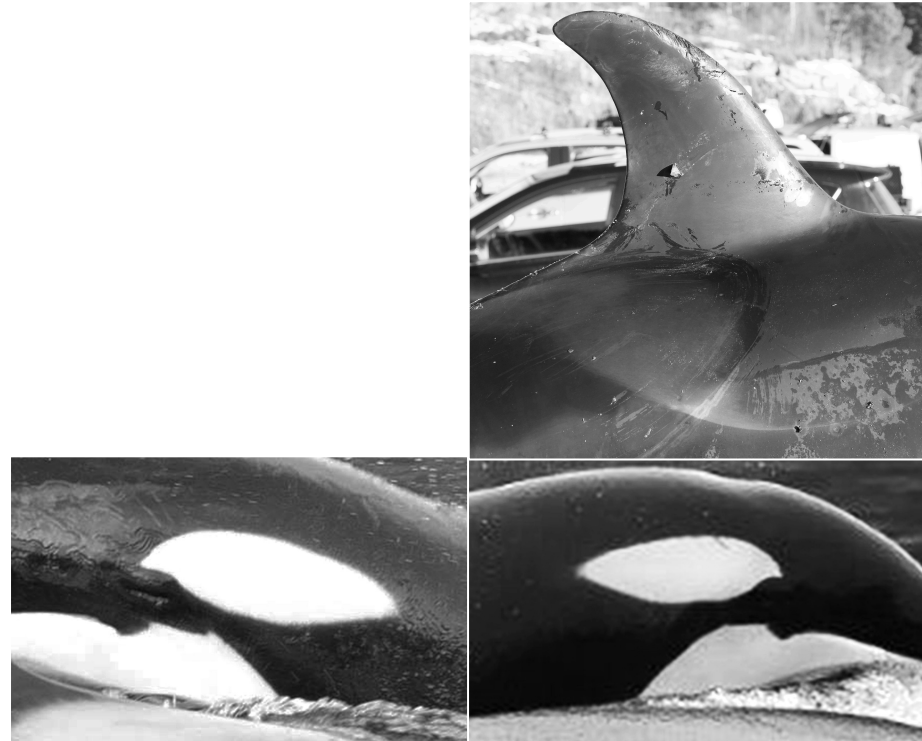

Gruppe 1: NKW-280s

NKW-280a – Ukjent kjønn

NKW-280b – Hunn

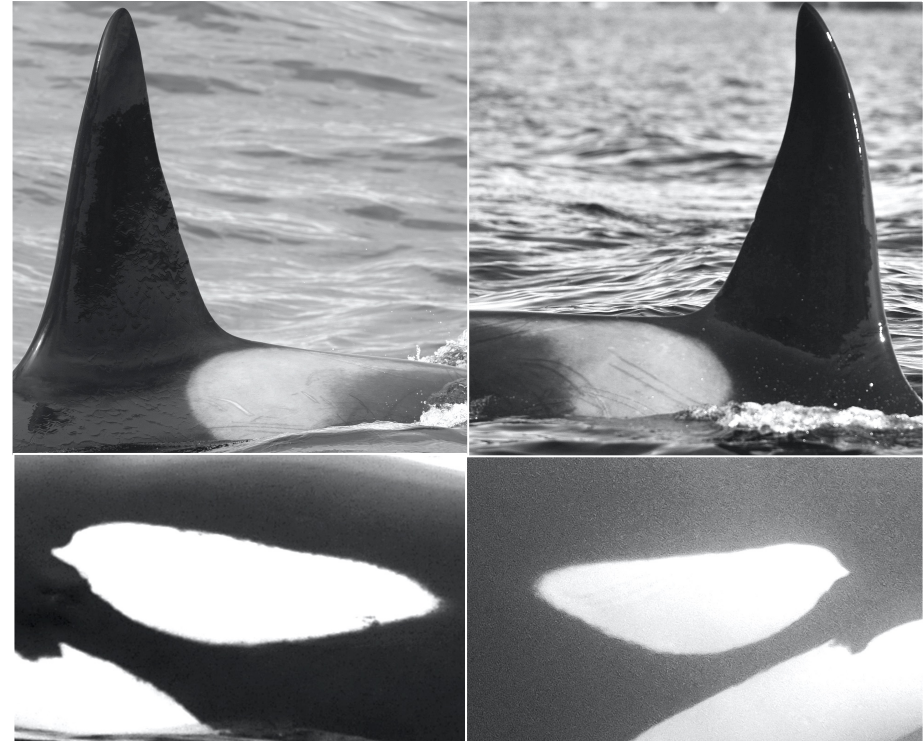
Funnet død i Hyllestad i desember 2021

Gruppe 1: NKW-280s

NKW-281 - Hann

NKW-565 - Hann

Gruppe 1: NKW-280s

NKW-1215 - Hunn

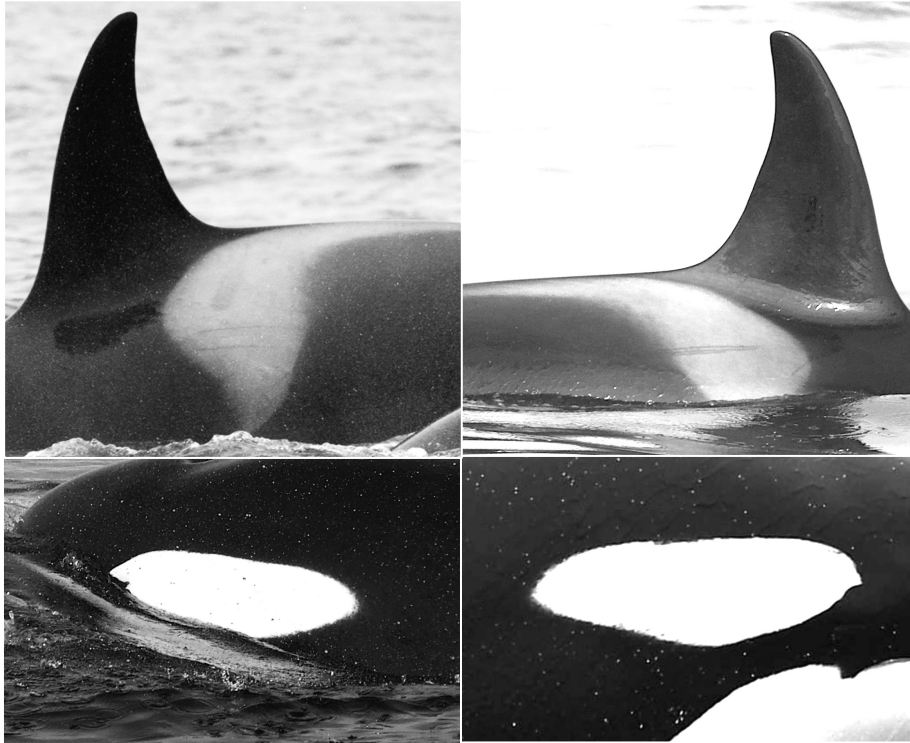

NKW-1215a – Ukjent kjønn

Gruppe 2: NKW-704s

NKW-366 - Hunn

NKW-366a – Ukjent kjønn

Gruppe 2: NKW-704s

NKW-704 - Hunn

NKW-704a – Ukjent kjønn

Gruppe 2: NKW-704s

NKW-877 - Hunn

NKW-877a – Ukjent kjønn

Gruppe 2: NKW-704s

NKW-877b – Ukjent kjønn

Flekkene som er synlige på huden til denne hvalen er midlertidige, og vil sannsynligvis forsvinne over tid.

Gruppe 2: NKW-704s

NKW-878 - Hunn

NKW-878a – Ukjent kjønn

FOTOKREDITERING

Individ	Venstre ryggfinne	Høyre ryggfinne	Venstre øyeflekk	Høyre øyeflekk
NKW-269	Arild Lokøy	Silje Grønnevik Refsdal	Olve V. Erdal	Olve V. Erdal
NKW-280	Olve V. Erdal	Olve V. Erdal	Kristin Skahjem	NOS
NKW-280a	Tore Friele Lie	Tore Friele Lie	Arne K. Mala	Olve V. Erdal
NKW-280b	-	NOS	Olve V. Erdal	Olve V. Erdal
NKW-281	Øyvind Auke	Olve V. Erdal	Olve V. Erdal	Olve V. Erdal
NKW-565	Marten Bril	Steinar Bauge	NOS	Vegard B. Aasen
NKW-1215	Marten Bril	Marten Bril	-	Marten Bril
NKW-1215a	Olve V. Erdal	Marten Bril	Marten Bril	Marten Bril
NKW-366	NOS	NOS	NOS	Marten Bril
NKW-366a	Olve V. Erdal	NOS	NOS	Marten Bril
NKW-704	NOS	NOS	NOS	Olve V. Erdal
NKW-704a	NOS	NOS	Olve V. Erdal	NOS
NKW-877	NOS	NOS	NOS	Olve V. Erdal
NKW-877a	NOS	NOS	NOS	NOS
NKW-877b	Olve V. Erdal	Olve V. Erdal	NOS	-
NKW-878	Olve V. Erdal	NOS	NOS	NOS
NKW-878a	Olve V. Erdal	Olve V. Erdal	NOS	NOS

ANERKJENNELSER

Vi ønsker å takke alle fotografene nevnt på forrige side for deres verdifulle bidrag som har hjulpet oss med å lage denne katalogen. Vi ønsker også å takke mange andre hvalentusiaster for å dele bilder som har gjort det mulig å bli bedre kjent med disse hvalene:

Øyvind Auke, Steinar Bauge, Roy Carter, Josh Dewitt, Rune Gausnes, Terje Valen Høihjelle, Steinar Holme, Katrine Jill, Jan Eirik Lindholm, Jacob Agerbo Rasmussen, Kristin Skahjem, Bjørn Skanke og Melanie Wiedemann.

En spesiell takk går til Tore Lie Friele som hjalp oss med å løse historien om den avdøde kalven NKW-280b.